

Szerkesztőségi iroda,
hová a lap szellemi ré-
szére vonatkozó közle-
mények küldendők: fő-
utca 186. szám.

Kiadó hivatal:

Nagy Ferenc könyv-
kereskedése, hová az
előfizetési pénzek, hir-
detések, hirdetés-díjak
és reklamatiók
küldendők.

BÉKÉS

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetések felvételnek: Gyulán a kiadó hivatalban; Pesten: Lang Lipót nemzetközi hirdetési irodájában (Erzsébet tér 9. sz.) Továbbá Neumann B. (Kigyó utca 6. sz.), és Singer Sándor (3 korona utca 5. sz.) hirdetési irodájában. — Hirdetési díjak: Három hasábos Garmondsor háromszori hirdetésnél 5 kr. Terjedelmes vagy többször megjelenő hirdetések kedvezőbb feltételek mellett vétetnek fel. — Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr. — A „Nyitár”-ban a 3 hasábos Garmondsor díja 15 kr.

Megjelen

hetenként kétszer, va-
sárnap és csütörtökön.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással,
vagy vidékre postán

egész évre . 6 frt —
fél „ . 3 frt —
negyed „ . 1 frt 50

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Gyám-ügyeink.

Miután a megyei új alispán és szolgabíró, mint közigazgatási országos organumok teendőiről s azok megkiváncsolt képzettségéről megkísértettünk olvasóinknak némi tájékoztatást nyújtani: csaknem elodázhatlan kötelességünknek tartjuk a megyei élet legfőbb erkölcsi kötelességének teljesítésére is olvasóink becses figyelmét igénybe venni; hol reánk oly kötelesség teljesítése vár, melyet erkölcsi nemes érzetünk úgy vesz igénybe, hogy érte azoktól, kik iránt azt teljesítjük, még csak elismerésre sem kell számítanunk; értjük: a megyei árvák körüli eljárást.

Habár e tekintetben nem mulasztotta is el a hatóság időről-időre kiadott szabályrendeletek által intézkedni; habár a megyei árvaszékek folytonos figyelme kísérte is az árvák vagyoni körüli eljárást: még is megkell győződnünk arról, hogy a korszellem ez iránt még napjainkban nincs azon fokig érlelődve, hogy azok közül, az árvák vagyoni szándékos vagy nem kellő figyelemmel lett kezelése miatt temérdek visszaéléseket, megrövidítések ne tapasztaltunk, ne hallottunk volna; igazolják ezt (mivel a példák megnevezése kellemetlen) több közsegekben e tekintetbe felmerült s egyenes vizsgálatok rendelkezésével is alig rendbe hozható esetek; — ugyanazért midőn az új rendezéssel az árva-ügy kezelése új formák közé lép; — tegyük ez ügyet kevésbé figyelmünk tárgyává.

Minden társadalmi szervezkedésnél a népek személyi és dologi jogai rendezésével egybekapcsolatott azon érdekek feletti örökös is, melyek a meghalt polgárok elmaradt árváit s azokra néző

hátahagyott vagyonokat illessék. Nem mulasztotta el ebbeli kötelességének teljesítését a magyar törvényhozás se, sőt a bukott abszolút rendszer is újabb institúciók felállításával igyekezett az árvákra néző hátramaradt vagyonokat biztosítani, még is tapasztaltuk, hogy az árvákra néző szép örökség, az elhalt szülőknek gondosan takarított szép öröksége, az árvák felnevelkedése idejére úgy el mállott, hogy a cselekvés idejét megért férfiú, csak rom maradványát találta gazdag örökségének.

Honnan eredtek s erednek ezen rendtelenségek? Honnan ered, hogy a vagyonosabb árvák neveltetése is annyira elhanyagoltatik, hogy midőn a férfikort elérték, többnyire a kezükbe kaparított vagyon is náluk megsemmisül s kereseti képzettségük folytán azt elpazarolván, csak a társadalom renyhe emésztői maradnak, elcsenevésznek?

*Nem véltünk csalódnai, ha ennek okát abban rej-
lőnek állítjuk, hogy semmiféle árvai törvények, kor-
mányhatósági rendeletek, soha életet nem nyernek,
ha a polgárok rokonszenve, s különösen a községek
azon lelkes érzelme nem támogatja minden egyes
árva-ügyét, úgy azok személyét, mint örökségét illető
közgondoskodásban, hogy azokat a társadalmi lét
oly hűbizományának, oly letéteményének tekintse,
mely iránt mindnyájan bizonyos mértékben egyetem-
leg felelősök vagyunk.*

Vagy más szóval: a törvény, a közigazgatási örökös és polgári és községek lelkesült érdekeltég hármas összehatásától várhatunk e téren kedvező eredményt.

Az árva-ügyek jogi részére utasítást adnak a törvények, a hagyatéki vagyon kezelése s fenntartása feletti örökös a közigazgatás, de a védtelen árvák nevelési ügye, azok vagyonának gyarapí-

tása körüli buzgalom, a polgári nemes érzetre van hagyva; — hiába vannak a hites törvények, hiába gyakorolja a közigazgatási hatalom a legszigorubb ellenőrzést a kezelés körül: az árvák vagyona semmivé lesz, ha a törvény és közigazgatási felügyelethez a polgári s községek nemes érdekeltég nem csatlakozik.

Igazolják ezt megyénkben is szám nélküli példák, némely helyeken mai napig is sok árva tömegek számbavétel nélkül bitangoltatnak idegeknek, vagy rokonok által, az árva közgyámok is gyakran késnek a kellő jelentést megtenni a bíróságnál, minek következtében az elkésett bírói intézkedés miatt a maga jogai felett örökösni nem tudó árva érzékeny rövidséget szenvedni kénytelen a könnyelmű gondatlanság miatt, majd a bírói személy késlekedése okoz hasonló károsításokat; — vagy a tulságig vitt bírói ildomatlan eljárás, vagy eléggé nem indokolt perre utasítás zavarta meg a családi békét, az árva jelenére s jövőjére egyaránt káros hatással; — végre számtalan példát lehetne felhozni, hogy számtalan nem annyira fontos ügyek befejeztettek addig, míg egy árva-ügy a közönbösség, a nem érdeklődő eljárás mellett végleg elintéztetett; mialatt az árvák vagyona tetemes apadást szenvedett.

Mennél világosabb tehát előttünk az, hogy itt olyanok vagyonáról van szó, olyanok erkölcsi kiképzetéséről, tanításáról kell emberileg gondoskodni, kik még magokkal tehetetlenek, kiknek még a természet nem adta meg az erőt, hogy személyi és anyagi szükségükről magok gondoskodhassanak: annál inkább kell, hogy alkotmányos életünk egész tevékenységét fordítsuk az árvák ügyei felkarolására; kell, hogy ez ügy körül

TÁRCA

A jóslás története.

Mindig meg volt, s mindig megmarad az ember lélekkel egy sajátság, a vágy: túllépni a lehetőt, — s bár ezt sohasem érheti el, tekintve az irányzat képtelenségét, nem egyszer hitte már elértnék, s évtizedeken, sőt évszázadokon keresztül fenált egyes rejtélyes, a képtelenségek körében tartozó által a nélkül, hogy ellene csak egy merészebb szó is emelkedett volna.

De ki is leendett elég merész milliókkal szálni szembe? Ha találkoztak is egyesek, kik nem hajoltak meg a badar dolgok előtt, józan ésszel nem láthatták a harcot gyümölcsözőnek eredményeiben, fanatizált, elvakult tömeggel szemben.

Egy ily rejtélyes, s mint ilyen legrendszeresebb és legtöbb ideig fenálló, később intézménnyé vált üzelem volt a jóslás, — melynek történetét tüztük ki célunkul vázolni e sorokban.

A jóslás története szoros kapcsolatban áll az ókor történetével; szoros kapcsolatban a régiek vallásával, mert hisz a hiten alapuló vallás az, mi a természetfelettit ápolja, kivált ha — mint hajdan is — telve van babonás rejtélyességgel.

A jóslás mint profécia — isteni közvetett kijel-

entés — az ó testamentomban épp úgy feltalálható, mint az újban; amabban a proféták, emebben Jézus személyéhez kötvék.

E vallási jósök előtt azonban már számos közönséges ismeretlen jósök éltek, különösen a zsidóknál és egyiptomiaknál, következtetve azon tényből, hogy az ó testamentombeli proféták fellépésekor a jóslás már általánosan elfogadott üzelem vala.

Meglepően bizonyulnak be e jóslatok; de ha szorosan vizsgáljuk, nagyrészen oly dolgokra vonatkoznak, melyeknek jövődjö fölé a kissé emelkedettebb álláspontu lélek minden inspiráció nélkül is tud beteljesülhetőt ítéletet mondani. Hogy a jóslás szent könyveinkben oly nagy szerepet játszik, azon nincs mit csudálkoznunk. Azon kor meghajolt a jósök előtt, s így ezt minden erkölcsi rosszalás nélkül használhatók profétáink eszközül az újabb hit terjesztésénél. S a proféták mint csupán korukat tulszárnyaló lelki tehetségeikre támaszkodó jósök, épp ezért magasulnak a többi elmosódott nevű jósök fölé. Ők valóban istentől nyerték jóstehetségüket a szent cél kivételének könnyítésül; míg azokat csak a könnyenhiúság kizsákmányolása készíté ez üzelemre.

Az ily aljas irányzatú jósök azonban céljukat nemkevésbé érték el amazoknál, s mesterségük, mely részint a csillag-jóslásra, részint a tűz jóslásra alapított, addig-addig huzódott, mignem meg-

születvén a jósdák eszméje, államilag védett és szentesített intézménnyé vált.

A legelső jósdák (oraculumok) Egyiptomban keletkeztek, még pedig Meroében, Thebeben, s Ammoneumban. Görögországban az első Dodonában keletkezett, ezt követte az oly hírhedté vált delphibeli jósdá. Ezek mellett számos apróbb jósdák álltak még, különösen Zeus és Apolló tiszteletere emelve Delos szigetén, Klaros, Kolophon és Miletus tartományában.

A rómaiaknál nem léteztek állandó oraculumok azon oknál fogva, mivel ők a híres görög jósdákat használták.

A jósdák vallási és politikai eszközül használtattak a papok és fejedelmek által, a könnyenhiús néppel szemben. A harcba induló hadvezér nem mulasztá el katonáinak bátorítása céljából megkérdezni a jósdá véleményét a harc kimenetelét illetőleg, mely aztán, előre megfizetve — rendszeren győzelmet jósolt; de netalán veszteség esete tekintélyének fontartása végett oly ügyes kétértelműséggel, hogy teljesen leplezve lön mindig jóslói gyarlósága. Ugy a papok is egyes, a nép által nem a legjobban fogadott adózási felhívást a jósdák által tették szentté, tisztává, — nem különben némely a köznépet terhelő, de a papokat kedvezően érdeklő dogmákat is.

Tekintsünk meg egy ily jósdát közelebbről, még

ne csupán a száraz igazság, hanem a szív és lélek nemesebb érzései szabjanak törvényt minden egyes polgár közreműködésének; tenni minden tőlünk kitelhetőt, nem a hála és jutalom reményében hanem a polgári nemes szív és érzelemből folyó önzetlen feláldozás képességével az öntudat, önérték kötelessége sugallatából.

És mert ezt így hisszük, így érezzük, különösen felhívjuk a községek figyelmét árva-nevelő-intézetek felállítására körébe kezdemenyezésre, mely által legcélrányosabban hatnak a községek arra, hogy az elhagyott árvák el ne aljasodjanak, hanem az állam minél jóra valóbb polgáira neveltetessenek; vannak már hazánkban több ilyen nemes intézetek, különösen a nő-egyletek buzgalma következtében, de más mivel államokhoz képest hazánk e téren felette hátra maradva áll; — az új megyének tehát egyik legszebb feladata lenne, ha ezen elhanyagolt téren eredménydús kezdeményezést és buzgalmat kifejtve megyénkben is meghonosítaná; miben a törvény és közigazgatás közreműködéséhez Békésmegye előre haladt műveltségű polgárai áldozatkész csatlakozását annyi-va inkább kell reménylenünk: mert semmi sem érdemli meg inkább, mint az árva-ügy, hogy minden becsületes honpolgár teljes részvétellel, szíve legmelegebb érzelmével s érdekeltségével viseltesék iránta.

—ly.—

Hazai közügyek.

A közjegyzőségi intézményre vonatkozó törvényjavaslat megvitatására összehívott enquete-bizottság nov. 25-én már megkezdé tárgyalásának sorozatát. Hír szerint nagy valószínűség forog fön az iránt, hogy az igazságügyminiszter a törvényjavaslatba fölveteti a jegyzői kényszert, noha a jogásgyűlés az ellenkező véleménynek adott kifejezést. A perrendtartás és a büntető eljárás megállapításával, illetőleg revideálásával megbízott enquete már jelentékenyen előrehaladt munkájával; különösen a polgári perrendtartás revideálása rövid idő alatt már befejezték.

A Deák-párt 24-én este tartott értekezletén elhatározott, hogy a képviselőház ülései ezután reggeli 10 órától délutáni 3-ig tartanak, hogy így az 1872-ik évi költségvetés tárgyalását még ez évben be lehessen fejezni.

Országgyűlés.

Nov. 20-án. (Napirend: Az iparjavaslat folytatásos és a telepítvényesekről szóló törvényjavaslat függőben maradt szakaszainak tárgyalása.) A jegyzőkönyv hitelesítése és kérvények benyújtása után elnök a főudvarmester Meranból keltezték táv-

pedig mint leghiresebbet, a delphibelit Görögországban.

E jól szervezett oraculum Phocisban, a Parnass hegyének déli csúcsán, hasonló város fölött állott. Eredetét a mythosz a következőkben adja elő: Miután Apolló a Pytho-kigyót megölte, s e helyet imádatára helyül kiválasztá, egy Krétából evező kereskedőhajó tünt szemébe. Tüstént egy iszonyu nagyságu delphin alakjában a tengerbe ugrott (honnét delphininek is neveztetik), a hajóba rohant, s azt kényszeríté, hogy célját, Phylot, elkerülvén, a Krissai kikötőbe menjen. Midőn a krétaiak a szárazra léptek, egyszerre szép ifju alakjában megjelent nekik Apolló s kinyilvánítá, hogy soha hazájukba vissza nem térdenek, hanem őt templomában mint papok szolgáladják. Lelkesedve, s dicsőneket zengve követték a krétaiak az istent szentélyéhez, a Parnassus sziklás oldalán; de igen elszomorodtak a táj terméketlenségét látva, s könyörögtek Apollónak a szegénység és szükség ellen. — Az isten sokat jelentőleg mosolygott s elé számlálta nekik, mint papjainak, jövendő tisztüket, s annak roppant hasznait. Erre Delphit építették, mely városnak eleinte Pitho volt a neve a kigyóról, melyet itt Apolló megölt.

Ennyit a mythosz.

(Vége következik.)

iratát olvassa fel, melyben a királyné a képviselőháznak szíves üdvözlését és köszönését küldi a hozzá intézett üdvözlésért. (Éljenzés.) Tóth István pécsi követ végleg igazoltatik. Sebes József szakolcai képviselő benyújtja vál. jegyzőkönyvét. Az igazoló bizottsághoz utasították. Binder Lajos egy az elnökhöz intézett levélben kijelenti, hogy miután még nem foglalja el a törvényeszéki ülnöki állomását, a képviselőségről nem mond le. — Ghyczy azt véli, hogy a parlamenti illetet, melyről Binder annyit beszél levelében, a levél sértette meg legjobban. — Egy le nem mondott képviselőnek sem eltávozni, sem levelezni nincs joga, s felszólítani kívánja Bindert elnökiül, hogy a házban jelenjen meg. Binder nem mondhatja, hogy az új állomását nem foglalta el, mert mint ministeri biztos a törvényeszek szervezésében részt vett. Eljárása tehát a törvény kijátszása. (Helyeslés.) Binder levelét kinyomatni, kiosztatni és tárgyalatni kéri. — Egyhangulag elfogadtatik. — Pavlovics Iván hosszú bevezetés után interpellálja a belügyért: Minő törvény alapján bocsátotta ki a Miletics fogadtatását megtiltó rendeletet? Kiadatik a belügyérnek. Térey Pál előadó olvasza a gazdasági bizottság jelentését, a ház november havi költségvetését illetőleg. Változatlanul elfogadtatván 78,713 frt. szavaztatik meg. Felvetetik a napirend. Az iparjavaslat II-ik fejezete következik. — A 27—32-ik §§-ok változatlanul elfogadtatnak. A 33-ik §. végére Irányi következő szavakat kívánja tétetni: A hus árának megszabása azonban törvényhatósági joggal felruházott oly városokban, melyek 6000 lakosnál többel bírnak, és tízezer lakossal bíró városokban nem szabad. Majoros a 33. és 34. szakaszokat kihagyatni akarja. Halász Boldizsár a szerkezetet pártolja. Nehrebeczki szintén a szerkezet mellett nyilatkozik. Madarász József pártolja Majorost. Erkövi előadó rövid beszéde után Tisza Kálmán esetről-esetre és a községek kívánságára kíván csak intézkedést a törvényhatóság részéről. A szakasz Tisza módosításával fogadtatott el.

A 34—38 §-okon nem történt változtatás. A 40—43. §§-ok változatlanul fogadtattak el. A 44. §-nál Irányi Dániel sokalva a javaslatban megállapított dologidőt a tanoncokra nézve, módosítványt ad be. Tisza László és Feszt Imre kifejtik, hogy igen nagy különbség van a gyári munkára alkalmazott fiatal munkások, és igen nagy különbség van az ipartanoncok közt. A többség el is vetette Irányi indítványát. A 45. §-ra nézve ismét ad be Irányi módosítást az éjjeli munkát illetőleg. A 46. §-nál Mattyas Arisztid módosítványa fogadtatott el, ezen szavak helyett „18 éves koráig atyai fegyelem alatt áll“ tétessék a következő szövegezés: „18 éves koráig azoknak atyai fegyelme alatt áll.“ A 37—72. §-ok csekély változással a központi bizottmány szerkezte szerint fogadtattak el. Irányi módosítványai nem részesültek tetszésben.

Nov. 21-én. (Napirend: A tárgyalás folytatása.) A jegyzőkönyv hitelesítése után elnök bemutatja Molnár Antal és Mándy Bertalan újonválasztott képviselők megbízó levelét. Az igazoló-bizottsághoz utasították. Madarász József interpellálja az igazságügyért a Binder-féle eset alkalmából: Van-e tudomása, hogy Binder nem mondott le, kik neveztetek ki törvényeszéki elnökökké s elfogadták-e a kinevezettek az állomásokat. Interpellálja továbbá a ház elnökét, hogy Andrassy Gyula külügyér lemondott-e képviselői állomásáról, mert ha nem, a házat intézkedésre hívná fel, a külügyér és képviselőség összeférhetlen lévén. Elnök jelenti, hogy Andrassy tán holnap Pestre érkezik, s ekkor fogja minden ügyét, s így ezt is elintézni. Felvetetik a napirend. Az iparjavaslat 73—76 szakaszok változatlanul elfogadtattak. A 77. §-nál Madarász József és Irányi azt javasolják, hogy a társulatok alapszabályai az alakulás után s ne előtt s csak „tudomásvétel végett“ terjesztessenek fel.

Csiky Sándor módosítványt nyújt be: a 77-ik §. második sorába. Erre Irányi, Mukics és Madarász József, kijelentik, hogy visszavonják saját módosítványukat és elfogadják a Csikyét. A 78—81. szakaszok vita nélkül elfogadtatnak.

A 82. és 83. §§. stylaris módosítással fogadtatott el. A 98—102. szakaszok vita nélkül elfogadtatnak, a 103. §-nál azonban nagyobb vita támad. Györfy Gyula e §. n) pontja kihagyását és ez által az iparszabadságnak a nyomdai és kiadói iparra való kiterjesztését kéri és indítványozza. Várad János maga és több elvtársa nevében a regálék eltörlését célzó hat. javaslatot ad be. Falk Miksa nem fogadhatja el Györfy indítványát. P. Szathmáry Károly pártolja Györfy. Erélyesen felszólalt a sajtó szabadság mellett, bebizonyítva igazságtalanságát, célszerűtlen voltát a cautionnak, mely mintegy a gondolat megvámolása, előleges kezesség zálog és nem jogosult.

Külföld.

Franciaországi hírek szerint Thiers hajlandó a köztársaság megállapítására vonatkozólag teendő intézkedéseket plebiscit elhatározására bizni. — A „Journal des Debats“ Thiersnek egy beszélgetését közli az utóbbi időből, melyben azon esetre vonatkozólag, ha a pápa Franciaországban menhelyet kérne, következőleg nyilatkozott: A pápa elhatározására semmi befolyást sem fogunk gyakorolni akarni; sem azt, hogy idejőjjön, sem az elmenkezőt nem fogjuk neki tanácsolni, de ha a menhelyet kérni fogja, általunk mély tisztelettel fog fogadtatni, bizottságot és kegyeletet fog találni és teljesen szabad lesz. Eleinte Avignont akartam neki ajánlani, de az ottani lakosság kedvezőtlen hangulata miatt inkább Pau várával kínáltam meg. — A francia lapok egy része nagy rokonszenvet fejez ki Oroszország iránt, és a francia orosz szövetséget a jövőre nézve szükség gyanánt tekintik. Oroszországban közel az osztrák határhoz több erőd építéséhez fogtak. A legnagyobb szerű erődített helyek Dubno s Proskurov lesznek; az első 140 geografia mértföld kerülettel fog birni. Az e végből kiküldött bizottság már a helyszínére ment.

Amerikában az orosz Alexis nagyherceg fényes ovatióban részesült. Dix tábornok üdvözlétre Alexis így válaszolt: Az egyesült államok és Oroszország közötti barátság oly szilárd és állandó, hogy mi sem zavarhatja meg azt. A nagyherceg Washingtonba utazott az elnököt meglátogatni.

Legújabbak.

Bécs, nov. 23. Beust gr. tegnap fogadtatott a császár által becsuaudiencián; Beust ma délután Münchenen át Londonba megy.

Bécs, nov. 23. A „Wanderer“ Serajevóból jelenti, hogy három ottlakó török rablók által megátamadtatott és meggyilkoltatott; e végett nagy az elkeseredettség.

Brüsszel, nov. 22. A tegnapi kamraülés után a ministertanács ült össze. — Az „Independance“ Madridból jelenti: Bonifacius Bara neveztetett ki külügyministerré.

Páris, nov. 23. Gontaut Biron kineveztetése berlini nagy követté bizonyosnak látszik.

Páris, nov. 23. A „Siécle“ egy esetet beszél el, a melyből világosan kiderül, hogy a porosz posta Lothringenben fölbontja a leveleket. A „Siécle“ egy levél birtokában van, a mely egy előfizetőjéhez van címezve s annak egy rokona által küldetett. — E levél fölbontatott s újra lepecsételtetett egy ily fölírásu pecsétnyomóval: „Az elsass-lothringeni főpostaigazgatóság. A levelek fölbontásával megbízott bizottmány.“ — A „Journ. off.“ írja: Összesen nov. 20-áig 11,127 elfogott fölkelő bocsátatott szabadon. A kegyelmezési bizottság még nem határozott, s ma fog a halálra ítélt ügyben dönteni.

London, nov. 23. A koronaherceg folyton gyengélkedik, úgy látszik, hogy hagymázi lázrohamaik vannak.

London, nov. 23. Egy munkás meetingen Bristolban, mely egy köztársasági klub alakítása végett tartatott, a köztársaság helyreállítását célzó rezoluciók elfogadtattak.

Jelentése

Herrich Károly közlekedési miniszeri osztálytanácsosnak a Körös-Berettyó völgyi szabályozási tervek és műveletek megvizsgálása alkalmával tett tapasztalatairól. (Benyújtva b. Wenckheim Lászlóhoz, mint a Körös-Berettyó völgyi szab. közp. igazgató választmány elnökéhez.)

(Folytatás.)

Második hiba a vonalzásnál mindjárt Vadászton felül történt, hol a nagyobb szemű porondos kavics egész a 10 fontos kövecsekig a mederben látható. A töltésvonalait ily szakadó partokhoz, ily eleven folyóhoz közel tenni nem más, mint annak romboló erejét kihívni. Egy-két órai roham elég arra, hogy egész töltésvonalat több pontokon megszagasson. Itt a folyótól a töltésvonalat legalább 50° — 100° távolabb tartani s a meglévő töltéseket tehát abbahagyni, szintén elkerülhetlen szükségesnek látom, mivel az ily távolságban tartott töltések között képzett meder rendtelenség, egy árvíz után egy vezérárral rendbe hozható — s elárastás, vagy töltés semmisülés veszélyével nem jár.

A töltés méretei itt is semmi biztosságot sem nyújtó elégtelenségek. Ezen töltéseknél még leghevesebb a magassági mérték, mely a baloldali töltéseket csak itt-ott színelte, mint p. o. Bél-Zerénd és Fekete-Gyarmatnál ily epochalis víznél ez kedvező dolog, s így azokat, mint a Fehér-Körös töltéseit a kijelölt módon, azaz legalább 9 koronával 3-szoros rézsűvel víz oldalt, 1½ száraz oldalt — és 3 lábbal a legmagasb idei árvíz színe tartani — a nagyobb víznyomásoknál elegendő mérvű padkakkal ellátni elodázhatlan szükségesnek látom. Ha ez megtörtént, annak rendes felügyelet alá való helyezése szintén oly elmaradhatlan dolog, mely nélkül a társulat soha a szükséges biztosságot el nem érheti — s vagyont örökös veszélynek fogja kitenni. A jobboldali szalontai társulat töltései noha egészen rendszeresen és szerencsésen vannak vonalozva — magasság tekintetében feltűnően rendetlenül vannak építve, s azok helyrehozatala égető szükség.

Helyén látom Bél-Zerénd, Nagy-Zerénd és Tamásda helység előjáróinak a helyszínén is előadott és okadaltól kívánásait itt e helyen felemlíteni, . . . mely kívánalomnak különben Bél-Zerénd egy a képviselőházhoz benyújtott folyamodványban is kifejezést adott. És ez röviden egybevonva nem más, minthogy a Fekete-Körös mentén a nevezett helységek határai elpusztultak, ha csak a Fekete-Körösnek a meder által le nem vezethető víz feleslege, régi útján a Gyepes-éren nem folyik, s ugyanakkor még az anyafolyónak parttöltései kellőleg fel nem emeltetnek.

Az első kívánalmat illetőleg felvagyok mentve azt fejtegetni, hogy a vizerőt nem osztani, de egyesíteni kell. E felett ma már annyi sikerült szabályozás után, csak egy a vélemény. Valóban különös is lenne, ha a Tisza folyó mentén most valaki a híres Arkus, Hortobágy, vagy épen Mirhó régen elzárt nagy ereket és folyókat feleleveníteni kívánná, hogy ekképen a Tisza folyó rendkívül magas vízállásait csökkentse. A második kérelem helyes és jogos, ily partvédek biztosságot nem nyújthatnak — s csak is ártnak a szabályozás eszméjének — a vidék azt hiszi, hogy védve van, mivel töltések léteznek tetteg, de ezek elégtelenségük miatt csak akkor tehetnek . . . jó szolgálatot, mikor épen lehetlen rosszat tenniük, mivel hiányos állapotuknál fogva a normális állapot náluk szakadásnál egyéb nem lehet. Ha ezen töltések rendszeresen a szükséges mérvre általalakítottak, helyes szolgálatot fognak tenni, s a veszély kivétel lesz, főleg, ha azok gondos és éber felügyelet tárgyai is lesznek.

Zárókélek megjegyzem, hogy a F.-Tóthin felül eső 3000 hold árter a . . . szalontai Fekete-Körös szabályozási társulathoz van csatolva, holott az a dolog természeténél fogva az aradi társulathoz tartozik, ezen töltésvonalat utóbbi társulathoz csatolni, s azt a többi töltésvonalakkal együtt kezelni, nemcsak az érdekelt árterbirtokosoknak, de magának az aradi társulatnak is érdekében fekszik.

(Folytatása következik.)

Ujdonságok.

¶ Egy nyíltszívű, barátságos, vendégszerető, jó, becsületes magyar emberrel, egy higgadt eszű honpolgárral, egy szorgalmas, ügyes és takarékos mezőgazdával, egy jó családfővel ismét fogott megynék: Szakál Antalnak f. év és hó 24-én Mező-Berényben történt elhunytá folytán. A családi gyászjelentést erről, meleg részvétünk kíséretében, imitt közöljük: Özvegy Szakál Antalné, Nagy Karolina maga és számos rokonai nevében fájdalomtól levert szívvel jelenti feledhetlen kedves jó férjének: várad Szakál Antalnak a békésmegyei állandó biztosság tagjának, s a függetlenségi harcok nehéz napjaiban, a békésmegyei önkéntes lovas szabad-csapat főhadnagyának, f. év és hó 24-én d. e. 10 órakor, tevékeny életének 51-, gyermektelen bár, mégis boldog házasságuk 21-ik évében, hosszas és súlyos betegeskedése után történt, a szó teljes értelmében gyászos kimúltát. A boldogult földi részei e hó 26-án d. e. 10 órakor fognak a helyi hitvallásnak szertartása mellett a helybeli magyar sarkertben örök nyugalomra tétetni. — A jók áldása s béke honoljon pihenő hamvai felett!

— A Körös-Berettyó völgyi központi igazgató választmányának 1871-ik évi nov. 16, és 17-én Pesten tartott ülésében következő nevezetes tárgyak kerültek elintézés alá, ugymint: Olvasott Herrich Károly mérnök, m. kir. osztálytanácsosnak az összes szabályozási tervezetek felülvizsgálásáról készült véleményes jelentése, — mely szerint elvi hibák nem találtak, — a védtöltések helyrehozására szükséges munkálatok, minden egyes társulat által tökéletesen végrehajtandók, — mert ezektől feltételeztetik a műveletek állandó biztossága. Ennek folytán az egyes társulatok felszólítottak, hogy ha saját erejükből a kijelölt védtöltéseket fel nem építhetik, s azokat felveendő költséggel kívánnák létesíteni, a költségek összeg nagyságát a közp. igazgató választmányának jelentsék fel. 2. A társulatok köteleztetnek a jövő évben végrehajtandó munkálatokra nézve a tervezetet, munkasorozatot és költség előirányzást, 1871-ki év jan. hónapjáig elkészíteni, hogy azok felülvizsgálat és helybenhagyás végett, a közp. igazgató választmányhoz felterjeszethessenek.

☉ Szarvasi ujdonságok. Csavargózást tervez hirszerint egy ügyes vállalkozó utcáink árkaiba, a padlókat mindenfelé elöntvén a víz; míg egy másik léghajó közlekedést akar életbe léptetni. A nemes kupaktanács — mint melyhez a szabadalomért folyamodtak — nagyon örül rajta, hogy az elkövetkező disznótorok alkalmára a különben árok-szabályozásra fordítható pénz „nasi-vasi“-ra marad; sőt hogy elvégre az összes közönségre fölényt gyakorolhasson, ő is szívesen használja a léghajót. Nyílt titok, hogy bekövetkező megbukása esetére elléghajózná a hottentottok közé — drótosót telepnek. — Városi mérnökünk Indiába készül, a legközelebbi tagosítási munkálatokban részt veendő; itt ugy sincs dolga, — indítványba meg miért hozna holmi égető lecsapolási munkálatokat; a kivitelt ő rajta száradna, míg így kéjelmesen mosolyoghat állása előnyeiben. — *Pompás járdánk lesz* — majd ha fagy; szakértők legalább így beszélnek; de saját lábainkkal tapasztaltuk különben, hogy a padlókat fedő rengeteg posolya valódi asphalt sima lapokban terül el; s így a kilátás valóban megnyugtató. — *Kuriozumkép*, nem tartjuk érdektelennek felemlíteni, miszerint városunk vitás pártjai magukat versailli és kommün pártoknak nevezik. A versailli a józanabb; a kommün a szenvedélyesebb párt. Az leginkább intelligensebb elemekből, míg ez szemenszedett megrögött — nép korifaeusokból áll. Mindkét párt erős; kíváncsiak vagyunk rá, hogy vajon melyik üti el a többséget, a közelebről megejtendő tvhatósági bizottsági választásoknál. Az eredményt jelezni fogjuk.

— A megyei balpárt, központi bizottsága által egy újabb, nov. 11-éről keltezett proklamációt intézett a megye választó polgáraihoz, melyben nagy elkeseredettséggel sarkantyuzza a hiveket a holnapi napon megejtendő megyebizottsági választá-

sokbani részvételre. Az elkeseredettség oka a deák-párt s illetőleg megyénk főispánjának a nov. 11-ki megyei közgyűlésen követett eljárása, mely eljárás a proklamációban simpliciter törvénytelennek s basáskodásnak nevezetik. Általában e proklamáció hangja olyan, hogy ha már meg nem szoktuk volna, hogy balpárti hazánkfiainak mindaz a mi az ő akaratuk s kedvük ellenére történik — törvénytelen és basáskodás: talán meg is lepne bennünket; így azonban, mint megszokott dolgot, e kifakadást is azzal az egykedvűséggel vesszük, mely részünkről egyuttal bírálata is az eféle karakánkodásoknak.

— A békési járás egyik megyei esküdte, Elekes István, a kezelése alatt állott hagyatéki pénzekből több ezer forintra menő összeget sikasztott el. Ez eset is egy újabb szomorú illusztrációja azon erkölcsi lazultságnak, mely napjainkban a társadalom métélye.

— Beküldetett hozzánk a „Közigazgatás“ című heti szakközöny mutatványszáma, mely a jövő 1872-ik évi január elejétől kezdve fog megjelenni. Laptulajdonos: Pesko Medárd, szerkesztő: Bakos Gábor. E lap feladata leendő közigazgatásunk teljes reorganisatiojához adatokat gyűjteni és a megyei, városi és községi élet hű visszatükrözője lenni. Örömmel üdvözljük e vállalatot, mely közigazgatásunk szakirodalmának parlagon mezején nagyon érezhető hiányt pótoland. Előfizetési ára egészévre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt, mely a laptulajdonosához (Pest újvilág utca 20. szám) küldendő.

— Beküldetett. A „Békés“ 93-ik számában az ujdonságok rovatában, Gyula város előjáróság részéről az Alsó-Fehér-Körös társulati munkálatokra nézve megjelent felszólalására válaszul csak annyit jegyez meg illetékes helyen, hogy a tényleges intézkedések nem egyes társulati tagokhoz, — hanem magához a társulathoz tartozván, — semmi nemü illetéktelen beavatkozások gyűléseken kívül el nem fogadhatatnak.

+ A helybeli nőegylet f. hó 29-én, szerdán délután 3 órakor választmányi gyűlést fog tartani a Némethféle házban, melyre a választmányi tagok ezennel meghívattak.

Szerkesztői üzenetek.

A szarvasi ujdonságok t. írója szíves ajánlatát köszönettel fogadjuk. Kívánatos volna, ha megyénk más helyein is találkoznának ügybuzgó férfiak, kik hasonló apróságok időnkénti beküldésével a megyében megjelenő egyetlen lap érdekességét ez által is emelnék.

Vasuti menetrend.

Nagy-Várad — Szeged.

Indulás	óra p.	Érkezés	óra p.
Nagy-Várad	5 5 d. u.	Szeged	éj. 11 19 éjjel
Less	5 34 "	ind.	3 34 regg
Cséffa	5 54 "	H.-M.-Vásárhely	4 34 "
Szalonta	6 23 este	Sámsón	5 12 "
Sarkad	7 4 "	Oroszáza	5 46 "
Gyula	7 34 "	Csorvás	6 17 "
	éj. 8 1 "	Gerendás	6 39 "
Csaba	ind. 8 40 "	Csaba	éj. 7 — "
Gerendás	8 58 "	ind.	7 40 "
Csorvás	9 16 "	Gyula	8 20 "
Oroszáza	9 45 "	Sarkad	8 52 "
Sámsón	10 5 éjjel	Szalonta	9 29 d. e.
H.-M.-Vásárhely	10 44 "	Cséffa	10 6 "
Szeged	éj. 11 29 "	Less	10 28 "
	ind. 3 24 regg.	Nagy-Várad	11 — "

Pest—Arad.

Pest	7 30 regg.	Gyula	3 20 d. j.
Arad	12 25 d. u.	Arad	3 42 "
Gyula	12 38 "	Pest	8 37 este.

Pest—Várad.

Pest	5 37 d. u.	Gyula	8 10 regg.
		Nagy-Várad	11 — d. e.

Hetivásári tudósítás.

Gyula nov. 24-én. Az utak iszonyuan megromolván, nyomorult volt a piac. — Gabonafélét alig hoztak helyből és közel vidékről 28—30 szekeren; venni csak a megszorult fogyasztók és sertéshizlalók vettek. Az árak szilárdak maradtak a buzafélénél; a kukorica ismét felszökkent, — új nyers árú is 7.50—7.70 kron is kelvén. — Az árpa is elkelt 5.20 kron, mind csak nagyon kicsiben. Zab, köles hiányzott. Fát, nádat, szenet ma nem is hoztak.

Káposztát sok kinnal-bajjal most is hoztak 65—70 szekeren, de nem lévén vidéki vevők, s a helybeliek sem igen menvén ki a piacra, — nagyon csekély volt a kelendőség; az árak kissé csökkentek is, még is eladatlan maradt ismét jó rész. A sertés vásár 260—280 darabig mehetett; — gyér adásvevőseknél a mult heti árak voltak észlelhetők. — Könnyű frisingek alig voltak, — s aránylag a nehezebb sertésekhez, nagy áron tartattak, s ezért egyáltalában nem keltek.

Szarvasmarha csak 10—12 db, ló 45—50 db volt, — eladásokat nem tapasztaltam. — A marha hus most lassan fogy; — a vergelónak sincs becsülete, mert nem lehet vele a rossz utak miatt keresni a tulajdonosoknak, — kik közül sok kenyérre valóért is eladja most lovát.

A vizek nagy áradása és a rossz utak miatt halat alig hoztak. Helyből néhány vesszőkosárban több napos tikkadtat árultak a kofák. Fris halat, mind középszerű potykát, csak egy idevaló izraelita korcsmáros hozatott Békésről csolnakon, — s áttéve a parton szekérré, fontonkint 20 kr-val adta a piacon; — de egy kevés ebből is kimaradt, kedvetlenek lévén kivált a nők a piacra csak ki is nézni.

Sz. L.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:
Hajóssy Otto.

HIRDETÉSEK.

Vizsgáljátok s tartsátok meg a jót.

Számtalan esetben jónak bizonyult s orvosi tekintélyek és magánosok tanusítványai által kitüntetett gyógyszerek.

3—16 **Dr. Miller mohnövény-nedve.** 123

Leghathatósb szer köhögés, mellhurut, nátha, nyálkásság, rekedtség, kezdődő tüdővész, továbbá gyermekek számárhurujta ellen; ezer meg ezer esetben bebizonyulva.

Egy üvegtégely ára pecsét és használati utasítással 3 nyelven 50 kr.

Hála- és elismerő irat.

Kellemes kötelességem dr. Miller urnak jeles mohnövény-nedvéért hálás köszönetemet ezenel nyilvánosan kimondani. En ezen nedvet magam és családomnál erős meghűléseknél sikerrel használtam. Bukurest oct. 8. 1870.

Bibesco N. ezredes.

Miller óvbalzsama göresök ellen.

Törvényes vegytani elemzés szerint 1868. apr. 8-áról a növényország leghasznosabb neimeiből a legszorgalmatosabban készítve, erősítő és tütítő hatásánál fogva messzire kitünőleg ismerve, a gyomor és végbél nyálkássága, emésztéshiány, gyomorgyengeség, göresös gyomorhaj, vérhas, puffadás és kólika-fájdalmak ellen.

Ezenkívül leghathatósb és legerősebb szer hosszas és kimerítő betegségek után. Eredeti, horgonykupakkal, pecsét és használati utasítással 3 nyelven ellátott üveg ára 1 ft 50. Egy kisebb üveg 80 kr.

Beküldetett.

Önnek jeles óvbalzsama következtében több éves gyomorhajom, mely már annyira megrosszabbult, hogy semmiféle ételt nem valék képes élvezni és megemészteni, láthatólag javult ugy, hogy biztosan remélem, miszerint elveszettnek hitt egészségemet visszafogom nyerni.

Szíveskedjék ön posta fordultával még 6 üveget küldeni nekem e balzsamból. Legörömelebb ragadok meg minden alkalmat, hogy a Miller-féle óvbalzsamot melegen ajánljam. Fogadjá ön ezennel mélyen érzett háláját — Bukurest 1870. aug. 20.

Karácsonyi Károly

cs. k. osztr. sóbánya igazg. s az oláhországi techn. sóbánya-kar elnöke.

B-Csabán csak egyedül Biener Bernát ur kereskedésében kapható.

200 db. szarvasmarha

vagy 1000 db. juh, jó karban levő istálókban, 100 öl árpaszalma, 70 öl buzaszalma, 20 öl széna és szeeska, valamint 200 hold kukurica tarló legelő mellett kitéleltetésre elfogadtatik a gróf Wenckheim-féle szőlősi pusztán az új majornál.

Az illető tulajdonosok, azok is, kiknek kevesebb számú barmaik vannak, föl-kéretnek, hogy megkeresésükkel alantírt bérlőhöz forduljanak.

Müller Bernárd

2—3 bérlő. 126)

Pénz

betáblázásra a legkedvezőbb feltételek alatt kapható 500 fttól felfelé bármely összeg erejéig. Kivánatra haladéktalanul közlöm a feltételeket minden részleteiben.

Réthy Gyula

2—2 127) Pesten, cukor utca 7-ik szám.

Első a maga nemében

OBETKO és ERNYEY

2—5

124)

39. számú raktára Aradon.

Dús választékú téli tárgyak és lábbelik.

Gyapot tárgyak.

Berlini és harras fonalból

harisnyák gyermekeknek 25, 35, krtól, hölgyek és uraknak 50, 70, kr. 1 frt. 1 frt 20 krtól. Vadászó harisnyák 1 frt. 50, 2 frt.

Alsó ingek és nadrágok urak és hölgyeknek, merino, castor és wadmollból 1 frt 50 kr. 2 frt. 2 frt 50. 3 frt. 4 frt.

Egészségi alsó ingek és nadrágok angol pamutból, melyek a testről az izzadságot szárítják 1 frt 20. 1 frt 50, 2 frt.

Utazó schawelok és horgolt kendők 60, 80 kr. 1 frt. 1 frt 50. — Angol plaidek 10, 12 frt.

Ágy-pokróczok 6, 8 frt.

Capichonok és fejkötők gyermekeknek 50 kr. 80 kr. 1 frt. 1 frt 20., hölgyeknek 1 frt 80. 2 frt. 2 frt 50.

Gyermek-visitkék és ruhácskák derékkal 1 frt 20. 1 frt 40. 2 frt.

Meleg kézelők, melegítő szarak (gamaschen) horgolt gyermek-sapkák és kis cipők.

Kiváló téli tárgyak.

melyek az egészség fentartására különösen szükségesek.

Gyomor- és has-melegítő 1 frt 80. 2 frt.

Egészségi talpak meltomból, melyek a lábbelibe tétetnek, gyermekeknek 35 kr., hölgyeknek 45 kr., uraknak 55 kr.

Tüdő vagy mel-mellegítő 75 kr. 85 kr 1 ft. **Nemez-papucsok**, melyek a lábbelibe huzatnak, különösen fagyos lábakra ajánlhatók 75 kr. 1 ft 50.

Vadászkalapok szürke posztóból fiuknak 1,80. 2 ft. Uraknak 2,50, 2,80.

Téli vadász és uti sapkák fiuknak 1 ft. 1 ft 20. 1 ft 50. Uraknak 1 ft 75. 2 ft. 2 ft 50.

Lábbelik.

Gyermek posztó félcipők 60. 70. 80. kr. 1 frt-tól. — Bársony, bőr és brünell magas cipők 1 frt 60. 2 frt. 2 frt 20. — Szegzett talppal és réz orral 2 frt 50. 2 frt 80. 3 frt. —

Női fél cipők nemez, posztó, bőr és bársony 1 frt 15. 1 frt 20. 1 frt 50. 1 frt 75. 2 frt 25.

Női magas cipők brünell, bársony és bőrből 2 frt 60. 2 frt 80. 3 frt 50. Szegzett talppal és beléssel 4 frt, 4 frt 50. 4 frt 80.

Fiu cipők szegzett talppal 2,20. 2 frt 50. 3 frt.

Fiu csizmák 3 frt. 3 frt 50. 4 frt. 5 frt.

Férfi lábbelik tartósságáért kezeskedünk. 1 pár könnyű topán 4 frt 50. 5 frt. 1 pár vastag talpú borjúbőr 6 frt. 6 frt 50. 7 frt. 7 frt 50.

Egész meleg flanell belésű és parafabetéttel 8 frt. 9 frt. 9 frt 50. — 1 pár bagaria csizma 12 frt. 12 frt 50. — 1 pár borjúbőr nadrág alá való csizma 8 frt. 8 frt 50. — 1 pár posztó-száru bagaria fejű csizma 10 frt. 11 frt.

Finom bécsi fénymáz (wichs) fontja 35 kr.

Kesztyűk

Glacé bőr 1 pár 90 kr. 1 frt. — Óz bőr 1 pár 1 frt. 1 frt 20 kr. — Szarvasbőr 1 pár 1 frt 60. 1 frt 80. — Bélelt bőrkesztyűk 1 frt 75. 2 frt. 2 frt 50. — Posztókesztyűk gyermekeknek 25. 30 kr. — Urak és hölgyeknek 40. 60. 80 kr. 1 frt.

Broche és fülbevalók, karékek nyakláncok, medaillonok talmi aranyból, bronce és kautsukból legújabb minták szerint.

Színházi és báli legyezők minden színben 60. 80 kr. 1 frt. 1 frt 50. 3 frt.

Utazó felső csizmák nemezéből 1 frt 50. 2 frt. 2 frt 50 kr.

Légelzők melyek által ablakok és ajtók légmentessé tétetnek, röfe 4½ kr. 5½ kr,

Esőernyők

pamutból 1 frt 20. 1 frt 50. 2 frt. — Alpaca szövetből 2 frt 80. 3 frt 50. — Selyemből 5 frt 50. 6 frt 50. 8 frt.

Esőköpenyek 10, 12, 15 frt.

Házi szükségletek.

Amerikai húsvágó-gép ajánlható disznó-ölésekhez, melyekkel 1 óra alatt 20 font hus vágható, darabja 8 frt 50. és 12 frt 50.

Angol asztali kések, finom alpaca kanalak. **Alpaca-ezüst**, mely tartósságáról a n. é. kö-zönséget már volt szerencsénk meggyőzni.

Kávéperkelők, őrlők és főzők, a legjobb készülettel. Pohárnak való pléhtálcák, kenyér- és süteménykosarak.

Petroleum lámpák.

Fának és papirnak való nagy kosarak. — Gyermekbölcső kosarak.

Toilett tárgyak.

Szappanok, parfümök, szárvizek és szépítő. **Dohányzó készlet**, tajték pipák és szopókák. **Pipa asztalok** és állványok, dohány- és szivar-tartók.

Gyermekjátékok.

Névnapi és alkalmi ajándéktárgyak.

Rövidárúk.

Postai rendevények gyorsan eszközöltetnek.